

Gytis Juozenas

CSS pagrindai, selectoriai, spalvos

Šiandien išmoksite

01 CSS pagrindai

02 CSS selectoriai

03 CSS spalvos

CSS pagrindai

CSS (Cascading Style Sheets)

CSS ("Cascading Style Sheets") naudojama kuriant ir išdėstant tinklalapius, pavyzdžiui, norint pakeisti turinio šriftą, spalvą, dydį ir tarpus, padalinti jį į kelis stulpelius arba pridėti animacijas ir kitas dekoratyvines funkcijas. Šis modulis suteikia švelnų kelią į CSS meistriškumą pradedant jo veikimo pagrindais, kaip atrodo sintaksė ir kaip galite pradėti jį naudoti, norėdami pridėti stilių prie HTML.

Kas yra CSS

CSS ("Cascading Style Sheets") yra kalba, nurodanti, kaip vartotojams pateikiami HTML dokumentai – kaip jie formuojami, išdėstomi ir pan.

CSS gali būti naudojamas labai paprastam dokumento teksto stiliui kurti, pavyzdžiui, pakeisti antraščių ir nuorodų spalvą ir dydį. Jis gali būti naudojamas maketui kurti – pavyzdžiui, paversti vieną teksto stulpelį maketu su pagrindine turinio sritimi ir šonine juosta, skirta susijusiai informacijai. Jis netgi gali būti naudojamas tokiems efektams kaipanimacija.

CSS įtraukimas į mūsų dokumentą

Yra trys skirtingi būdai, kaip pritaikyti CSS HTML dokumente:

- Inline CSS;
- Internal CSS;
- External CSS.

Inline CSS

```
This is a paragraph.
```

Internal CSS

```
<head>
  <style type = text/css>
   body {background-color: blue;}
   p { color: yellow;}
  </style>
</head>
```

External CSS

```
<head>
  <link rel="stylesheet" type="text/css" href="style.css">
</head>
```


CSS inline styles

Mažiausiai rekomenduojamas, beveik nenaudojamas (yra išimčių) stilių aprašymo būdas.

CSS sintaksė

CSS yra taisyklėmis paremta kalba – jūs apibrėžiate taisykles, nurodančias stilių grupes, kurios turėtų būti taikomos tam tikriems jūsų tinklalapio elementams ar elementų grupėms. Pavyzdžiui, "noriu, kad pagrindinė mano puslapio antraštė būtų rodoma kaip didelis raudonas tekstas".

Šis kodas rodo labai paprastą CSS taisyklę, kuri leistų pasiekti aukščiau aprašytą stilių:

```
h1 {
    color: red;
    font-size: 5em;
}
```

CSS sintaksės struktūra:

CSS internal styles

Techniškai niekada nenaudojamas nebent atveju kai dirbama su kokia CMS (Content Management System) kai jums yra blokuojamas CSS failų editinimas.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>My CSS experiment</title>
    <style>
      h1 {
        color: blue;
        background-color: yellow;
        border: 1px solid black;
      p
       color: red;
    </style>
  </head>
  <body>
    <h1>Hello World!</h1>
    This is my first CSS example
  </body>
</html>
```


CSS external stylesheet

Pagrindinis CSS style aprašymo metodas kuriam yra kuriamas atskiras CSS failas.

```
h1 {
  color: blue;
  background-color: yellow;
  border: lpx solid black;
}

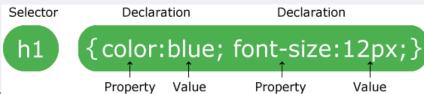
p {
  color: red;
}
```


CSS spalvos (CSS Colors)

Spalvos nurodomos naudojant iš anksto nustatytus spalvų pavadinimus arba RGB, HEX, HSL, RGBA, HSLAreikšmes.

- <u>CSS spalvų pavadinimai</u> – CSS spalvą galima nurodyti naudojant iš anksto nustatytą spalvų pavadinimą (pvz.: red, range, green ir pan.);

- <u>CSS RGB spalvos</u> CSS spalva gali būti nurodyta kaip RGB reikšmė, naudojant sią τοrmulę: rgp (rea, green, blue, alpha);
- CSS HEX vertė CSS spalvą galima nurodyti naudojant šešioliktainę reikšmę formoje: #rrggbb (kur rr (raudona), gg (žalia) ir bb (mėlyna) yra šešioliktainės vertės tarp 00 ir ff);
- <u>CSS HSL vertė</u> CSS spalvą galima nurodyti naudojant atspalvį, sodrumą ir šviesumą (HSL), pateikiant tokią formą: *hsl (hue, saturation, lightness).*

Užduotis nr. 1

Susikurkite 4 paragrafus ir nuspalvinkite tekstą per inline CSS skirtingomisspalvomis naudojantis:

- CSS spalvų pavadinimais (pvz.: red, range, green ir pan.);
- CSS RGB spalvomis rgb (red, green, blue) arba rgba (red, green, blue, alpha);
- CSS HEX vertėmis #rrggbb (kur rr (raudona), gg (žalia) ir bb (mėlyna) yra šešioliktainės vertės tarp 00 ir ff);
- CSS HSL vertėmis hsl (hue, saturation, lightness).

CSS selektoriai naudojami norint "surasti" (arba pasirinkti) HTML elementus, kuriuos norite stilizuoti.

CSS selektorius galime suskirstyti į penkias kategorijas:

- Paprasti selektoriai (pasirinkite elementus pagal pavadinimą, id, class);
- Kombinatoriaus selektoriai (elementus pasirinkite pagal konkretų tarpusavio ryšį);
- Pseudo klasės selektoriai (pasirinkite elementus pagal tam tikrą būseną);
- Pseudo elementų selektoriai (pasirinkite ir stiliaus elemento dalis);
- Atributų parinkikliai (elementus pasirinkite pagal atributą arba atributovertę).

CSS <u>elemento</u> parinkiklis – Elementų parinkiklis pasirenka HTML elementus pagal elemento pavadinimą.

```
p {
    text-align: center;
    color: red;
}

CSS id parinkiklis – id parinkiklis naudoja HTML elemento atributą tam tikram
elementui pasirinkti.
#paragrap1 {
    text-align: center;
    color: red;
}
```

CSS <u>class</u> parinkiklis – class parinkiklis parenka HTML elementus su konkrečiu klasės atributu.

```
.center {
  text-align: center;
  color: red;
}
```

```
selector {
    property: value;
}
```


ID: #344-34-4344

Class: Male

Class: Employee

ID: #123-54-9877

Class: Female

Class: Employee

CSS nesting parinkiklis parenka elemente/klasėje/id esantį kitą elementą/klasę/id.

```
p .center {
  text-align: center;
  color: blue;
}
```

CSS grupavimo parinkiklis – grupavimo parinkiklis parenka visus HTML elementus su tais pačiais stiliaus apibrėžimais.

```
h1, h2, p {
  text-align: center;
  color: red;
}
Taip pat galime nurodyti, kad klasė turėtų paveikti tik tam tikrus HTMLelementus.
p.center {
  text-align: center;
  color: red;
}
```

PASTABA: HTML elementas gali turėti daugiau negu vieną klasę.

Koks stilius bus naudojamas, kai HTML elementui yra nurodytas daugiau nei vienas stilius?

Visi puslapio stiliai bus "pakopiniai" į naują "virtualų" stiliaus lapą pagal šias taisykles, kur numeris vienas turi aukščiausią prioritetą:

- 1. Įterptasis stilius (HTML elemento viduje) (Inline style);
- 2. Išoriniai ir vidiniai stiliaus lapai (head dalyje) (External and internal style sheets);
- 3. Naršyklės numatytasis nustatymas.

CSS class bei ID pavadinimų taisyklės

CSS plotis, aukštis bei fono spalva

Plotis ir aukštis per CSS yra nurodomas atskiruose property ir kol kas jį matuosime pixeliais. O foninė spalva tiesiog naudojant viena iš kelių spalvų aprašymų būdų:

- width CSS plotį galima nurodyti naudojantis pixeliais (ir kitais matmenimis, tačiau juos mokysimės vėliau);
- height CSS aukštį galima nurodyti naudojantis pixeliais (ir kitais matmenimis, tačiau juos mokysimės vėliau);
- <u>background-color</u> CSS fono spalvą galima nurodyti naudojant bet kurią spalvai aprašyti išraišką.

Užduotis nr. 2

Sukurkite tris bet kokios šalies vėliavas su pavadinimais virš jų, naudokites klasėmis, ID, nestinkit selektorius, kaip tik norit, bet svarbiausia kad būtų external stylesheet CSS'ui aprašyti.

